

Yapay Zekâ (AI) Kullanım Politikası

Türk Dermatoloji Derneği, teknolojik gelişmelerin bilimsel yayıncılık üzerindeki etkisini dikkate alarak, dergilerde **yapay zekâ (AI) araçlarının etik ve şeffaf kullanımını** düzenleyen resmi bir politika benimsemiştir. Bu politika; yazarlar, hakemler ve editörler dâhil olmak üzere yayın sürecinin tüm paydaşlarını kapsar ve **COPE, ICMJE, WAME** gibi uluslararası etik kuruluşların ilkelerine dayanmaktadır.

AI Teknolojilerinin Kapsamı ve Potansiyel Riskler

Büyük dil modelleri (LLM), sohbet botları, görsel üreticiler ve kod yazma sistemleri gibi **üretken yapay zekâ araçları**, metin, görsel, veri ve benzeri içeriklerin oluşturulmasında kullanılabilir. Bu araçlar **sorumlu biçimde** kullanıldığında üretkenliği ve yeniliği destekler; ancak denetimsiz kullanımları:

- **Olgusal hatalara,**
- **Uydurma atıflara,**
- **İntihal risklerine,**
- **Araştırma bütünlüğünün zedelenmesine**

yol açabilir.

Yazarlar İçin İlkeler

- Yazarlar, bir AI aracı kullandıklarında bunu **açık ve şeffaf** biçimde beyan etmelidir.
- Kullanım beyanı, **kapak mektubunda** ve makale içinde (örneğin **Yöntem** veya **Teşekkür** bölümünde) yer almalı; kullanılan aracın adı, kullanım amacı ve çıktının nasıl denetlendiği belirtilmelidir.
- AI araçları **yazar olarak gösterilemez**; içeriğin özgünlüğü, doğruluğu ve etik uygunluğu tamamen yazarlara aittir.
- Yazarlar, AI tarafından üretilen içeriğin doğruluğunu teyit etmek, kaynakları kontrol etmek ve **intihale yol açabilecek bölümleri ortadan kaldırmakla** yükümlüdür.
- Bilimsel gerçekliği çarpıtan görsel düzenlemeler, sentetik veri üretimi veya metodolojik temeli olmayan AI kullanımı **etik ihlal** sayılır ve bu tür çalışmalar **yayına kabul edilmez**.

Hakemler İçin İlkeler

- Hakemler, değerlendirdikleri makalelerin **gizliliğini korumalı**; makale içeriğini AI platformlarına yüklememelidir.
- AI kullanılarak yapılan **tam otomatik değerlendirmeler** veri güvenliği ve fikrî mülkiyet açısından risklidir ve **yasaktır**.
- Hakemler, yalnızca **dil sadeleştirme veya çeviri** amacıyla sınırlı AI desteği alabilir. Bu durumda yapay zekâ kullanımı **hakem raporunda açıkça belirtilmelidir**.
- Hakemler, AI'nin uygunsuz veya beyan edilmemiş kullanımından şüphelendiklerinde **editöre bilgi vermelidir**.

Editörler İçin İlkeler

- Editörler, makale ve hakem raporlarının **gizliliğini korumakla** yükümlüdür; bu belgeler hiçbir koşulda AI platformlarında işlenemez.
- Editöryal kararlar **yalnızca insan muhakemesiyle** alınır.
- Editörler, yalnızca **bilimsel bütünlüğü riske atmayan teknik işlemler** (örneğin uygun hakem adaylarının belirlenmesi) için AI araçlarından sınırlı ölçüde yararlanabilir.
- AI'nin uygunsuz kullanıldığına dair şüphe oluşması durumunda editörler, **inceleme başlatmak** ve politika doğrultusunda işlem yapmakla yükümlüdür.

Türk Dermatoloji Derneği, **yayın etiğini ve araştırma bütünlüğünü koruyarak**, teknolojik gelişmeleri sorumlu inovasyon anlayışıyla izlemeyi ve bu politika çerçevesini **düzenli olarak güncellemeyi** taahhüt eder.